

ประสิทธิผลของสื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อนต่อพฤติกรรมหญิงวัยเจริญพันธุ์
ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเคมี (2541)

รุจา เล้าสกุล
รวมพร สเลตานนท์
ศรียันเพ็ญ ชินวงศ์
เสาวลักษณ์ ช่างสมบูรณ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง ประสิทธิผลของสื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อนต่อพฤติกรรมหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเคมี

เจ้าของผลงาน รุจา เล้าสกุล, รวมพร สเตลลันท์, ศรีวันเพ็ญ ชินวงศ์,
เสาวลักษณ์ ช่างสมบูรณ์

หน่วยงาน โรงพยาบาลราชานุกุล

ปีที่ดำเนินการ พ.ศ. 2540 - 2541

เนื้อเรื่อง

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อน ที่มีต่อพฤติกรรมหญิงวัยเจริญพันธุ์ในด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนก่อนและหลังได้รับสื่อกิจกรรมเผยแพร่ที่จัดขึ้นในโรงงานอุตสาหกรรมเคมี

วิธีการ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงวัยเจริญพันธุ์อายุ 16 - 35 ปี ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเคมี 3 แห่ง จำนวน 150 คน ประเมินพฤติกรรม ก่อนและหลังการได้รับสื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อนอันได้แก่ โปสเตอร์จัดบอร์ด เสียงตามสายตามเนื้อหาในเทปความรู้ และหนังสือคู่มือประชาชนเรื่องภาวะปัญญาอ่อนทั้งมีการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อยโดยสมัครใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T - test

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หญิงวัยเจริญพันธุ์กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะปัญญาอ่อนผ่านสื่อมวลชนโดยเฉพาะรายการโทรทัศน์มากที่สุดร้อยละ 70.7

2. จากการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อ ก่อนและหลังให้ความรู้เพิ่มเติมในโรงงาน พบว่า มีผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันภาวะปัญญาอ่อนเพิ่มขึ้น ในกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้งเพิ่มพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันสารเคมีในขณะทำงาน และหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารเคมีในช่วงพักกลางวัน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม พบว่า ปัจจัยด้านอายุ สภาพสมรส การศึกษา และการมีบุตร ไม่มีผลต่อองค์ประกอบของพฤติกรรมด้านทัศนคติและทักษะการปฏิบัติตนป้องกันภาวะปัญญาอ่อน แต่ในด้านความรู้ พบว่า ผู้รับสื่อที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา มีความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อนมากกว่าผู้จบระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. จากการประเมิน พบว่า สื่อที่ได้ผลในการให้ความรู้มากที่สุด คือ ไปสเตอร์ ร้อยละ 66 และหนังสือคู่มือ ร้อยละ 56 ส่วนเทปได้ผลน้อย ในด้านคุณค่าของสื่อ นั้นพบว่าหนังสือคู่มือมีประโยชน์สูงสุดร้อยละ 57.3 มากกว่าสื่ออื่นๆ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความรู้สึกชื่นชมสื่อบุคคลที่ให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ และเสนอแนะให้ดำเนินงานต่อเนื่อง พัฒนาสื่อให้เหมาะสมสรุปและข้อเสนอแนะ

การป้องกันภาวะปัญญาอ่อนในกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ โดยการจัดสื่อกิจกรรมให้ความรู้ พบว่าประสิทธิภาพของสื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของหญิงวัยเจริญพันธุ์ให้ความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันตน ได้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิจัยเสนอแนะ ให้มีการพัฒนารูปแบบ การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อ ในรูปแบบการสื่อสาร 2 ทาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ให้และผู้รับสื่อ อันจะมีผลต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรมีการประสานการผลิตและเผยแพร่สื่อร่วมกับงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องสุขภาพแม่และเด็ก, โภชนาการ, อาชีวอนามัย และสุขภาพจิตครอบครัว รวมทั้งควรจัดสื่อกิจกรรมเช่นนี้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายอื่นๆ อีกด้วย